

Til stk. 7. Efter den gældende affattelse af stk. 5 kan formandshonorarer kun tillades, når »ganske særlige hensyn taler derfor«. Denne bestemmelse må blandt andet ses i sammenhæng med, at styrelsesloven ikke tillægger udvalgsformænd særlige arbejdsopgaver og kompetencer. Efter styrelseslovens regler har formanden derfor alene de funktioner, som umiddelbart må lægges i formandshvervet, dvs. en vis mødeforberedelse samt mødeledelsen.

Den udvikling i udvalgsformandens stilling, som har fundet sted siden kommunalreformen, har betydet, at formændene for de stående udvalg har fået en række yderligere arbejdsopgaver, jfr. tillige bemærkningerne til nr. 10. Varetagelsen af disse funktioner har medført, at forudsætningen om, at kommunalpolitikerhvervet skal kunne forenes med et normalt erhvervsarbejde, er meget vanskeligt at opretholde for mange udvalgsformandshverv.

Efterhånden er sådanne vederlæggelsesordninger indført i de fleste kommuner, og en ajourføring af lovgivningen bør derfor gennemføres. Det forudsættes, at vederlagene fortsat skal udmåles ved en konkret vurdering af de enkelte udvalgsformænds arbejdsbyrde. I denne sammenhæng bemærkes, at ajourføringen også må ses i sammenhæng med ajourføringen af beskrivelsen af formandens opgaver, jfr. forslaget til ny § 22.

Med fastsættelsen af regler, som gør det muligt at tillægge udvalgsformændene et vederlag, som står i rimeligt forhold til deres arbejdsbyrde, er der åbnet en stærkt påkrævet mulighed for at de kan kompensere arbejdsbyrden ved eventuelt at blive aflastet i deres erhverv. Det må imidlertid erkendes, at de i betragtning af den betydelige arbejdsbyrde, som de efterhånden er blevet pålagt, er socialt dårligt sikret efter den gældende ordning. Udvalgsformanden kan udskiftes når som helst, og er ikke sikret nogen form for efterløn, pension eller lignende. Såfremt en udvalgsformand har søgt reduceret arbejdstid i sit erhverv, har frasagt sig andre job eller har ansat medhjælp i sin virksomhed med henblik på varetagelse af formandshvervet, kan han ved ophør af dette være bragt i en uheldig økonomisk situation.

Det foreslås derfor i overensstemmelse med betænkningen fra udvalget vedrørende kommunalt udvalgsstyre og magistratsstyre m. v., at der tillægges udvalgsformanden efterløn, se nærmere betænkningens kap. VI, afsnit 3.1.2. Derved får formanden en mulighed for eventuelt at omdisponere sin arbejdssituation. Det må påses, at der i den enkelte kommune sker en koordination af reglerne om efterløn til borgmestre og udvalgsformænd.

Efterlønsperioden kan eventuelt gøres afhængig af formandshvervets varighed. Derimod er der ikke fundet anledning til at indføre egentlige pensionsregler for formændene, da hvervet ikke skal være et heltidsjob.

I den gældende lovgivning findes heller ikke regler om konstitutions- eller funktionshonorar ved en udvalgsformands længerevarende fravær. I denne situation må den fungerende formand følgelig fungere uden honorar, eller formanden må afgive sit honorar til den fungerende formand.

Såvel af hensyn til formanden, der måske har disponeret økonomisk efter vederlaget, som af hensyn til den fungerende formand, der bliver pålagt en betydelig arbejdsbyrde, må en rimelig sikring af stillingen såvel personelt som funktionelt kræve faste regler, som sikrer formanden vederlag og den fungerende formand konstitutionsvederlag under formandens forfald. En sådan parallel vederlagsordning må naturligvis tidsbegrænses i styrelsesvedtægtens regler, f. eks. som efterlønsperiode.

Ifølge den foreslåede affattelse af bestemmelsen skal kommunerne, hvis de indfører formandsvederlag, samtidig indføre efterløns- og konstitutionsordninger.

Det er samtidig en nyordning, at disse forhold skal fastsættes i styrelsesvedtægten, og ikke længere blot godkendes for så vidt angår det enkelte vederlag. Derved bliver udvalgsformændenes vederlagsordninger fastlagt på en mere permanent måde, idet ændringer eller bortfald kræver en styrelsesvedtægtsændring. Dette betyder en yderligere sikring af den enkelte formands økonomiske situation.

Til stk. 8. De gældende regler om ydelse af befordringsgodtgørelse og godtgørelse for fraværelse fra hjemstedet i § 16, stk. 6, har givet anledning til tvivl i praksis med hensyn til rækkevidden af adgangen til ydelse af disse godtgørelser.

Denne tvivl har blandt andet medført, at folketingets ombudsmand over for indenrigsministeriet har henstillet, at en præcisering af reglerne overvejes.

Det har f. eks. givet anledning til tvivl, om ordene »for rejser« i første punktum omfatter befordring fra hjem til mødested i kommunen. Det har endvidere givet anledning til tvivl, om adgangen til godtgørelse omfattede borgmestres og udvalgsformænds kørsel i forbindelse med deres kommunale arbejde ud over deltagelse i møder. Endelig har 2. punktums bestemmelse om, at der i primærkommuner kun kan ydes befordringsgodtgørelse »i